

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2018-2021 (2018/2019-2020/2021)
(skrajne daty)

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Filozofia i etyka zawodu położnej
Kod przedmiotu/ modułu*	Pol/I/B-FIEZ
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Instytut Położnictwa i Ratownictwa Medycznego
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra: Położnictwa
Kierunek studiów	Położnictwo
Poziom kształcenia	Studia I stopnia
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr studiów	I rok, I semestr
Rodzaj przedmiotu	Kierunkowy: Nauki społeczne
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. n. med. prof. nadzw. UR Romuald Krajewski
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. n. med. prof. nadzw. UR Romuald Krajewski

* - zgodnie z ustaleniami na wydziale

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Samokształ.	Liczba pkt ECTS
45	--	--	--	--	--	--	30	2

1.2. SPOSÓB REALIZACJI ZAJĘĆ

ZAJĘCIA W FORMIE TRADYCYJNEJ

ZAJĘCIA REALIZOWANE Z WYKORZYSTANIEM METOD I TECHNIK KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

1.3. FORMA ZALICZENIA PRZEDMIOTU/ MODUŁU (Z TOKU) (EGZAMIN, ZALICZENIE Z OCENĄ, ZALICZENIE BEZ OCENY)

Wykład (W): student generuje/rozpoznaje odpowiedź: test jednokrotnego wyboru, test wielokrotnej odpowiedzi, test uzupełniania odpowiedzi

Samokształcenie: realizacja zleconego zadania zaliczenie na podstawie przygotowania zleconego zadania – pracy indywidualnej tj. przygotowanie prezentacji multimedialnej na wskazany temat: „Dylematy etyczne w pracy położnej i we współczesnym położnictwie” (realizacja efektów: B_W52, B_W53, B_W54, B_W57, B_W58, B_U32)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

brak

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej: - starożytnej myśli filozoficznej; - filozoficznej koncepcji człowieka na przestrzeni wieków; - współczesnych kierunków filozofii polskiej i światowej; - wybranych teorii etycznych; - znaczenia etyki w położnictwie; - etycznych aspektów pracy położnej;
C2	Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do: - rozróżniania poszczególnych filozofów; - określania wpływu filozofii w poszczególnych okresach rozwoju na rozwój medycyny; - rozwiązywania dylematów etycznych w praktyce zawodowej położnej; - wyboru zachowań etycznych w stosunku do pacjentki; - przyjmowania właściwej postawy zawodowej
C3	Kształtowanie postawy studenta do: - pogłębiania wiedzy filozoficznej, - stosowania zasad etyki w życiu codziennym i praktyce zawodowej, - przekonania o konieczności stosowania zasad etyki zawodowej.

3.2 EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU/MODUŁU (WYPEŁNIA KOORDYNATOR)

EK (EFEKT KSZTAŁCENIA)	TREŚĆ EFEKTU KSZTAŁCENIA ZDEFINIOWANEGO DLA PRZEDMIOTU (MODUŁU)	ODNIESIENIE DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH (KEK)
EK_01	różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;	B_W50
EK_02	posiada wiedzę z zakresu koncepcji filozoficzno-etycznych przydatnych w pielęgniarstwie (psychologiczno-personalistyczna, egzystencjalistyczna, kosmiczno-ewolucyjna, etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego)	B_W51
EK_03	charakteryzuje istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej	B_W52
EK_04	zna problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy położnej	B_W53

EK_05	zna treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki i położnej	B_W54
EK_06	zna rodowód ideowo-historyczny etyki położnictwa	B_W55
EK_07	przedstawia ewolucję norm moralnych w zakresie sprawowania opieki położniczej i zasad postępowania z nowonarodzonym dzieckiem	B_W56
EK_08	zna najczęściej występujące dylematy etyczne i ich przyczyny oraz możliwe rozwiązania	B_W57
EK_09	wskazuje problemy bioetyczne w aspekcie; sztucznej prokreacji, transplantacji, eksperymentów medycznych (np. klonowanie embryonów ludzkich) i eutanazji	B_W58
EK_10	opisuje wkład położnych i lekarzy w rozwój opieki położniczej w Polsce i w Europie	B_W59
EK_11	przedstawia historycznie formy kształcenia w zawodzie akuszerki oraz proces powstawania pierwszych szkół dla położnych, regulaminów i wymagań stawianych kandydatkom	B_W60
EK_12	zna przepisy prawne dotyczące ochrony prawnej matki i dziecka oraz pracy położnych, a także rolę zawodową położnej w ujęciu historycznym i współczesnym	B_W61
EK_13	stosuje zasady moralne w realizacji roli zawodowej położnej oraz internalizuje własne wartości	B_U32
EK_14	analizuje przebieg procesów społeczno-organizacyjnych mających wpływ na profesjonalizację zawodu położnej na przestrzeni dziejów	B_U33
EK_15	analizuje historyczne uwarunkowania roli zawodowej położnej i jej wpływ na współczesne położne	B_U34
EK_16	systematycznie aktualizuje wiedzę zawodową i kształtuje swoje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	D_K2

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Lp.	Treści merytoryczne (I rok, I semestr)	Liczba godzin
1.	Obszar zainteresowań filozofii. Rozwój etycznej myśli filozoficznej	3
2.	Elementy epistemologii	2
3.	Ewolucja koncepcji filozoficznych. Wybrane teorie i systemy etyczne.	2
4.	Antropologia filozoficzna jako źródło refleksji nad człowiekiem. Problemy bioetyczne współczesnych społeczeństw	4
5.	Obszar zainteresowań etyki. Najbardziej znane przypadki problemów etycznych w praktyce medycznej	4
6.	Etyka w ochronie zdrowia. Kodeksy etyczne pracowników medycznych. Kodeks etyki Pielęgniarki i Położnej	2
7.	Uwarunkowania historyczne i kierunki rozwoju zawodu położnej. Wartości, normy i oceny moralne	2
8.	Rodowód ideowo-historyczny etyki położnictwa	2
9.	Dylematy etyczne w pracy położnej i we współczesnym położnictwie. Etyczne aspekty relacji między pielęgniarką a pacjentem i jego rodziną; prawa pacjenta.	10

	Etyczne aspekty relacji między pracownikami medycznymi.	
10.	Odpowiedzialność moralna położnej. Relacje między etyką a prawem. Charakter i rola różnych trybów odpowiedzialności za niewłaściwe postępowanie	4
11.	Problemy etyczne w praktyce medycznej – identyfikacja i rozwiązywanie	10
Razem		45

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Np.:

Wykład: wykład problemowy/wykład z prezentacją multimedialną/ metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: Analiza tekstów z dyskusją/ metoda projektów(projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny/ praca w grupach/rozwiązywanie zadań/ dyskusja/ metody kształcenia na odległość
Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące

Samokształcenie: praca indywidualna studenta - prezentacja multimedialna

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

SYMBOL EFEKTU	METODY OCENY EFEKTÓW KSZTAŁCENIA (NP.: KOLOKWIMUM, EGZAMIN USTNY, EGZAMIN PISEMNY, PROJEKT, SPRAWOZDANIE, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ)	FORMA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH (W, ĆW, ...)
B_W50	Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące	W 1-11
B_W51	Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące	W 3
B_W52	Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące	W 5 -11
B_W53	Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące	W 5 -11
B_W54	Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące	W 6
B_W55	Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące	W 8
B_W56	Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące	W 5 -11
B_W57	Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące	W 9
B_W58	Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące	W 9 -11
B_W59	Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące	W 9 -11

B_W60	Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące	W 1-11
B_W61	Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące	W 5-11
B_U32	Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące	W 1-11
B_U33	Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące	W 1-11
B_U34	Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące	W 1-5, 7
D_K2	Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące	W 1-11

4.2 WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Wykłady:

1. pozytywna ocena z egzaminu końcowego

- test jednokrotnego wyboru, test wielokrotnej odpowiedzi, test uzupełniania odpowiedzi
- tj. uzyskanie co najmniej 60% punktów z testu pisemnego

- Egzamin teoretyczny pisemny składający się z pytań testowych i otwartych obejmujących całość materiału (tematyka wykładów i ćwiczeń)

- Czas trwania egzaminu: 1 godz.

- Za odpowiedź prawidłową student otrzymuje 1 punkt, za błędną 0 punktów

- Zakres ocen: 2,0 – 5,0

Ocena wiedzy:

5,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 91- 100%

4,5 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 81-90%

4,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 71-80%

3,5 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 61-70%

3,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%

Samokształcenie:

1. Zaliczenie na podstawie wykonania i przedstawienia prezentacji multimedialnej:

a) pozytywna ocena z realizacji wyznaczonego zadania – 60% uzyskanych punktów

b) kryteria oceny stanowią:

- ilość slajdów – 20 (+/- 5)

- zgodność przedstawionej tematyki w prezentacji z realizowanym efektem kształcenia (B_W52, B_W53, B_W54, B_W57, B_W58, B_U32)

- zgromadzenie i przedstawienie aktualnego piśmiennictwa w oparciu o najnowszą wiedzę w zakresie w/w tematu

- wiedza odtwórcza studenta w zakresie prezentowanej tematyki oraz uzasadnienie wypowiedzi zgodnie z medycyną opartą na dowodach naukowych

- podstawowe zasady tworzenia prezentacji multimedialnych

- przedstawienie tytułu, celu, istoty prezentacji, dostosowanie prezentacji do odbiorców, rozkład procentowy ilości tekstu zawartego w slajdzie, odpowiednia czcionka, czytelność elementów graficznych, kolorystyka, celowość zastosowanych animacji, autorstwo prezentacji c)

Ocena samokształcenia: zakres ocen 2.0 – 5.0

poniżej 60% (2.0) – realizacja zleconego zadania nie uwzględnia poprawności żadnego z w/w przyjętych kryteriów oceniania

60% (3.0) – realizacja zleconego zadania uwzględnia jedynie zgodność przygotowanej i

przedstawionej treści w prezentacji z realizowanymi efektami kształcenia, ilość literatury 5

81 - 90% (4.5) - realizacja zleconego zadania uwzględnia prawidłową liczbę slajdów,

zgodność przygotowanej i przedstawionej treści w prezentacji z realizowanymi efektami

kształcenia, student potrafi odpowiedzieć na zadawane pytania zgodnie z tematyką prezentacji, jego wiedza wykracza poza materiał przygotowanej prezentacji
 91-100% (5.0) – realizacja zleconego zadania uwzględnia prawidłowość wszystkich w/w kryteriów oceniania, student potrafi odpowiedzieć na zadawane pytania zgodnie z tematyką prezentacji oraz uzasadnia swoją wypowiedź zgodnie z wykorzystaną literaturą

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Aktywność	Liczba godzin/ nakład pracy studenta
Godziny kontaktowe wynikające z planu studiów	45 godz.
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	2 godz.
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, referatu, samokształcenie)	33 godz.
SUMA GODZIN	80 godz.
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

WYMIAR GODZINOWY	--
ZASADY I FORMY ODBYWANIA PRAKTYK	--

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Ostrowska U.: Studenci wobec godności. Między nieodzownością a kontestacją. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2004.
2. Singer P.: Przewodnik po etyce. Książka i Wiedza, Warszawa 2002.
3. Wrońska I., Mariański J.: Etyka w pracy pielęgniarskiej. Podręcznik dla studentów pielęgniarskich studiów licencyjnych. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002.
4. Zdrzenicka K. Etyka w medycynie : ujęcie interdyscyplinarne. - Warszawa : MediPage, cop. 2012

Literatura uzupełniająca:

1. Brzeziński T.: Etyka lekarska. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2002.
2. Laertios D.: Żywoty i poglądy słynnych filozofów. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
3. Niebrój L.: Podstawy filozofii pielęgniarstwa, Wyd. Śl. A.M, Katowice 2001.
4. Popper R.K.: Logika odkrycia naukowego. Wydawnictwo Naukowe
5. Tatariewicz W.: Historia filozofii. PWN, Warszawa 2005.

6. Idea troski w pielęgniarstwie inspirowana myślą filozoficzną / Zygmunt Pucko.
- Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2014.
7. Wypalenie zawodowe pracowników medycznych / Ewa Wilczek-Rużyczka. -
Stan prawny na 1 marca 2014 r. - Warszawa : Wolters Kluwer, 2014.
8. Społeczny kontekst decyzji medycznych / [red.] Maria Kosińska, Lesław
Niebrój. - Katowice : Media Silesia, 2015.
9. Różnorodność problemów i zadań w praktyce pielęgniarstwie / [red.] Lesław
Niebrój, Maria Kosińska. - Katowice : Media Silesia, 2013.

AKCEPTACJA KIEROWNIKA JEDNOSTKI LUB OSOBY UPOWAŻNIONEJ